

GOVNET ako základná komunikačná infraštruktúra pre poskytovanie sieťových a elektronických služieb

PhDr. Radoslav Repa

Odbor informatiky a elektronických služieb
Úrad vlády SR

Čo je to sieť GOVNET?

- ◆ Vládna dátová sieť - Nadrezortná informačná sieť
- ◆ Slúži na efektívnu a bezpečnú výmenu informácií
- ◆ Predstavuje jednotné komplexné infraštruktúrne riešenie dátovej komunikácie ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy
- ◆ GOVNET umožňuje poskytovanie sieťových a elektronických služieb pre všetky ministerstvá a ostatné ústredné orgány
- ◆ Správu a prevádzku zabezpečuje od roku 1993
Úrad vlády SR

Legislatívny rámec

- ◆ GOVNET vznikol na základe uznesenia Vlády SR č. 310/1993
- ◆ Vláda SR k projektu siete GOVNET prijala od roku 1993 viacero uznesení a už v roku 1998 vo svojom Programovom vyhlásení, prijatom uznesením č. 808/1998, sa zaviazala:

"Vláda priblíži výkon štátnej správy k občanovi. Vyrieši tok informácií v štátnej správe dobudovaním vládnej dátovej siete GOVNET, ktorá umožní poskytovanie informácií vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach štátnej správy."

Legislatívny rámec

- ◆ Uznesenie vlády SR č. 331/2008*
Národná koncepcia informatizácie verejnej správy
„V časti integrovanej komunikačnej infraštruktúry správcom a prevádzkovateľom siete prepájajúcej úrady ministerstiev a ostatné ústredné orgány štátnej správy, siete GOVNET, je ÚV SR. “
- ◆ Uznesenie vlády SR č. 876/2002
- ◆ Uznesenie vlády SR č. 950/2000
- ◆ Uznesenie vlády SR č. 47/1997
- ◆ Uznesenie vlády SR č. 984/1995
- ◆ Uznesenie vlády SR č. 310/1993

Nosný účel siete GOVNET

- ◆ Prenos dát medzi jednotlivými uzlami GOVNETu,
- ◆ prenos dát medzi GOVNETom a inými sieťami.
- ◆ sprístupňovanie dát uložených na uzloch GOVNETu jej užívateľom,
- ◆ zabezpečenie prístupu užívateľov do iných sietí.
- ◆ sprístupňovanie dát uložených v iných sieťach užívateľom siete GOVNET.

Expanzia siete GOVNET

- ◆ Od úvodného vzájomného spojenia troch koncových uzlov – **Kancelária prezidenta SR, Kancelária Národnej rady SR a Úradu vlády SR** v polovici 90. rokov sa za 15 rokov rozrástla **na súčasných 65 uzlov**, kde okrem uvedených inštitúcií prepojila tiež **ústredné orgány štátnej správy, ich podriadené rezortné organizácie a iné subjekty verejnej správy**
-
- ◆ (napr. TÚ SR, Infostat, Úrad pre normalizáciu, metrolómiu a skúšobníctvo SR, Fond národného majetku SR, Úrad verejného obstarávania, ZMOS, knižnice a pod.)

Infraštruktúra

- ◆ V súčasnej dobe sú všetky ministerstvá pripojené do siete GOVNET prostredníctvom **optickej infraštruktúry**. Spojenie s ostatnými koncovými uzlami je realizované cez pripojenie typu FWA, prípadne RR spoj.
- ◆ Minimálna konektivita do siete pre uzly je realizovaná na úrovni 2Mbit/s, maximálna na úrovni 300Mbit/s. Konektivita centrálného uzla siete je **1Gbit/s**.

Služby siete GOVNET v minulosti

- ◆ Portfólio poskytovaných služieb sa pravidelne aktualizuje
- ◆ Služby spojené s prevádzkou aplikácií pre rezorty (napr. **JASPI**), vyhľadávanie WWW stránok, celosvetové diskusné skupiny NEWS, prístup k centrálne umiestneným dátam pre rezorty, pripojenie do siete **internet**, **elektronická pošta** a **SMS brána** pre koncové uzly siete.

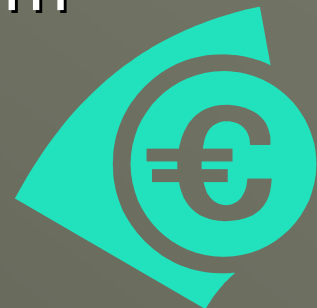
Služby siete GOVNET

v súčasnosti

- ◆ Vysokorýchlostné pripojenie do siete internet, elektronická pošta, antispamová a antivírusová ochrana mailovej komunikácie,
- ◆ Pripojenie do európskej siete **sTESTA**, komunikačná SMS brána pre rezorty, housing a hosting webových stránok uzlov, redundancia infraštruktúry,
- ◆ Využitie efektívneho riešenia hlasových služieb medzi koncovými uzlami prostredníctvom **protokolu VOIP** (napr. NRSR a UVSR), prístupy do iných sietí, videokonferencie, prostredie pre poskytovanie kryptovacích služieb,
- ◆ Poskytovanie elektronických služieb cez **Ústredný portál verejnej správy**.

Služby siete GOVNET v príprave

- ◆ širokoplošné využitie protokolu VOIP pre telefonovanie v rámci GOVNETu bez telekomunikačných poplatkov s využitím optickej infraštruktúry – racionalizácia finančných nákladov
- ◆ spoločné intranetového riešenia pre jednotlivé uzly GOVNETu, najmä pre ministerstvá a ostatné ústredné orgány s prístupom do vlastného vnútorného systému z hociktorého uzla siete GOVNET

Služby európska sieť sTESTA

- ◆ GOVNET od januára 2008 poskytuje tiež služby európskej siete sTESTA a plní úlohu národnej prípojky - LDCP (Local Domain Connection Point) pre pripojenie inštitúcií verejnej správy.

Napr.

- ◆ Ministerstvo vnútra SR – projekt EURODAC (výmena daktyloskopických informácií)
- ◆ Ministerstvo dopravy SR – projekt TACHONEC (sledovanie pohybu nákladnej dopravy)
- ◆ Ministerstvo hospodárstva SR (projekt SIGL – správa licencií pre import a export)

Inštitúcie pripojené do siete sTESTA – väčšie projekty

- ◆ *Ministerstvo vnútra SR*
- ◆ *Generálna prokuratúra SR*
- ◆ *Slovenská obchodná inšpekcia*
- ◆ *Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR*
- ◆ *Ministerstvo hospodárstva SR*
- ◆ *Úrad verejného zdravotníctva SR*
- ◆ *Štátny ústav pre kontrolu liečiv*
- ◆ *Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv*
- ◆ *Štátna veterinárna a potravinová správa SR*
- ◆ *Rada pre vysielanie a retransmisiu*
- ◆ *Národná banka Slovenska*

Ústredný portál verejnej správy

- uzol GOVNETu

- ◆ Sieť GOVNET od roku 2007 poskytuje úplne novú platformu služieb realizovaných prostredníctvom infraštruktúry Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS).
- ◆ Z technologického pohľadu pracuje ako centrálny middleware s integrovanými aktívnymi aplikačnými modulmi (napr. Centrálna e-podatelňa, Platobný portál verejnej správy, registračný modul a pod.) a vybudovaným integračným rozhraním.
- ◆ Táto platforma ponúka (*Business-to-Business*) elektronické služby.

- ◆ ÚPVS - praktická realizačná rovina pre napĺňanie cieľov eGovernmentu v oblasti elektronizácie služieb verejnej správy (*napr. využitím OPIS*).
- ◆ ÚPVS je tiež virtuálnym prostredím, ktoré umožní v jednom bode sprístupniť všetky elektronické služby a aktuálne informačné zdroje verejnej správy pre podnikateľa a občana na internete.
- ◆ Využitím siete GOVNET, sa portál stáva rovnako spoločnou infraštruktúrou pre všetky relevantné inštitúcie verejnej správy umožňujúcou poskytovanie autorizovaných dokumentov a informácií smerom do vnútra i smerom von (*t.j. Government-to-Government, Government-to-Business, Government-to-Citizen*).

Výhody siete GOVNET

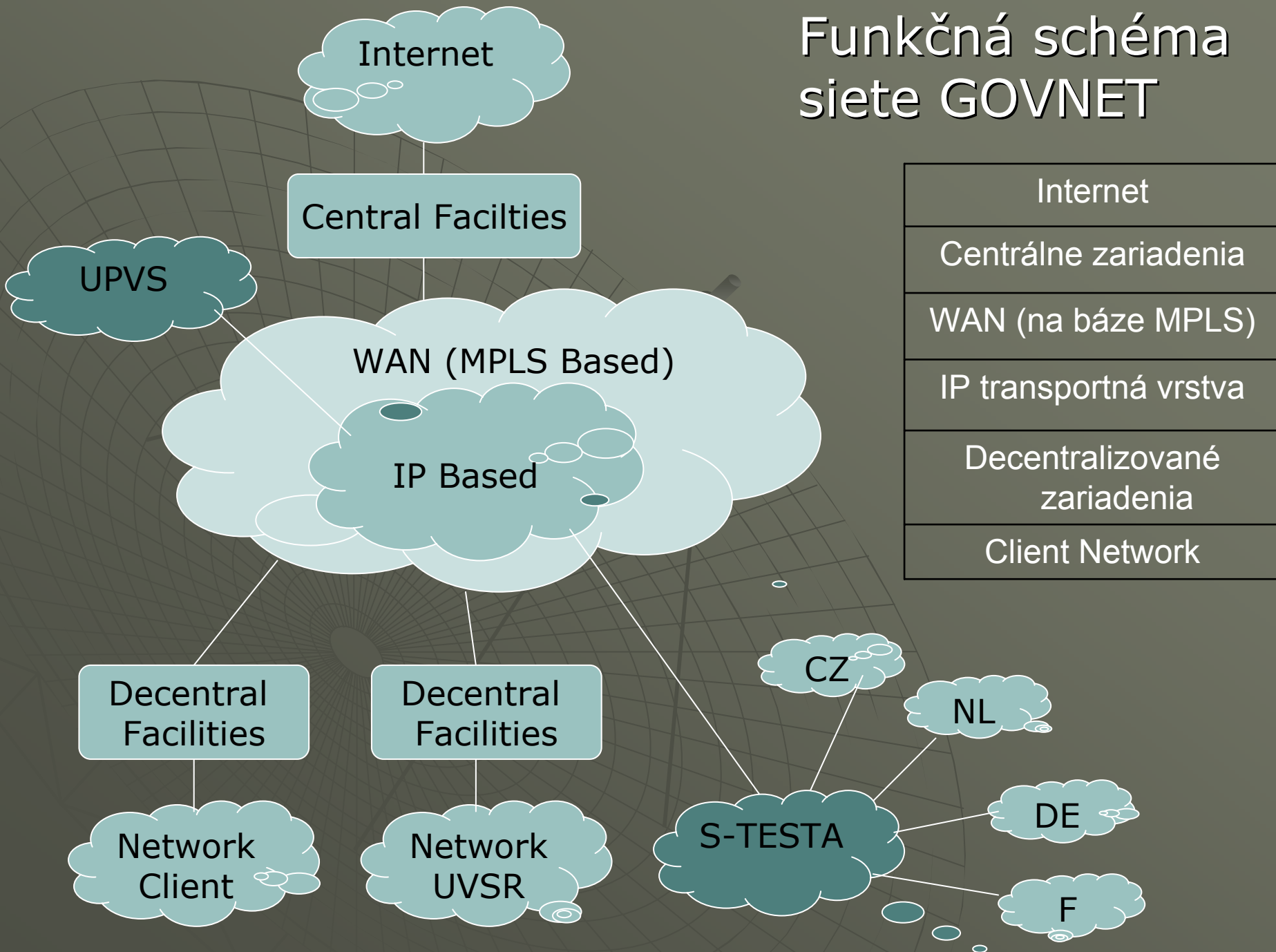
- ◆ Sieť je v neustálom procese, avšak vybudovaná, a to v plnom rozsahu, na podporu a poskytovanie elektronických transakčných on-line služieb,
- ◆ Technologickú vyspelosť - bezproblémové prepojenia centrálného uzla GOVNET a UPVS s infraštruktúrami iných rezortov, inštitúcií a orgánov verejnej správy pomocou integračných rozhraní,
- ◆ Poskytovanie bezplatného internetu pre pripojené rezorty v šírke pásma od 2 až do 300 MB. Technologická stránka GOVNETu nie je závislá od dodávateľa infraštruktúry, nakoľko všetky koncové zariadenia sú vo vlastníctve UV SR. Dodávateľ poskytuje len prepojenie – prenosovú vrstvu.
- ◆ Veľký dôraz je kladený na ekonomický aspekt, kde pri výberoch a nákupoch technológií sa postupuje v zmysle postupov stanovených zákonom pre verejnú obstarávanie

- ◆ Medzi služby siete GOVNET patrí využitie protokolu VOIP, ktoré umožňuje bezplatné telefonovanie medzi ústredňami inštitúcií verejnej správy. Takýmto príkladom je napr. prepojenie telefónnych ústrední UV SR a NR SR, pripravované prepojenie s MPSVaR SR a MK SR.
- ◆ GOVNET poskytuje službu mailovej komunikácie medzi jednotlivými pripojenými účastníkmi (národná aj nadnárodná úroveň). Súčasťou tejto služby je aj automatická antivírová a antispamová ochrana v centrálnom uzle GOVNETu, čo rovnako napomáha k znižovaniu nákladov pre účastníkov GOVNETu.

Popis funkčnej schémy...

- ◆ **Sieť WAN:** Spojenia na báze MPLS od zariadení umiestnených v budovách klientských organizácií pripojených na sieť GOVNET. Topológia logického prepojenia je hviezdicová: z decentralizovaných uzlov do centrály. Šírka pásma spojenia s uzlami sa pohybuje od 2 do 300Mb/s. Konektivita je zabezpečená viacerými metódami (optické káble, rádioreléová a metalická infraštruktúra, Wi-Max)
- ◆ **IP Sieť GOVNET:** podporuje štandardné: TCP/IP, UDP, ESP... internetové protokoly: http(s), smtp, ftp, ntp, dns, snmp

Funkčná schéma siete GOVNET

- ◆ **Centrálne zariadenia:** core smerovače, prepínače, servery (napr. poštové servery, DNS servery, webové servery, aplikačné servery, servery pre manažment siete firewally, server pre sms brány, atď.) Prostredníctvom centrálnych zariadení je umožnené pripojenie do siete Internet. V súčasnosti je k dispozícii šírka pásma 1 Gb/s pre internetovú komunikáciu medzi lokalitami na Slovensku a 300Mb/s pre komunikáciu s ostatnými (zahraničnými) lokalitami.
- ◆ **Decentralizované zariadenia** siete GOVNET sú umiestnené v budovách klientských organizácií: servery (najmä technické prostriedky ako: webové servery, poštové servery, DNS servery, IPS/IDS), prepínače na vzájomné prepojenie serverov a na prepojenie serverov k ostatným zariadeniam klientskej organizácie. V prípade potreby sú oddelené od zariadení firewallom.

Ďakujem za pozornosť

Úrad vlády SR

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

Tel.: +421 2 57 295 250

Fax.: +421 2 57 295 296

E-mail: radoslav.repa@vlada.gov.sk